

STEP FLYER 003

JARIBIO LA MTHANI DARASA LA NANE - MWAKA 2020

8

KISWAHILI:LUGHA

SEHEMU YAKWANZA:LUGHA

SOMA MAAGIZO HAYA KWA MAKINI

1. Umepewa kijikaratasi hiki cha maswali na karatasi ya majibu. Kijikaratasi hiki kina maswali 50.

2. Katika karatasi ya majibu hakikisha umeandika:-

(i) Jina lako

(ii) Jina la shule yako

Muda: Saa 1 Dakika 40

Soma kifungu kifuatacho. Kina nafasi 1 hadi 15. Kwa kila nafasi umepewa majibu manne.

Chagua jibu lifaalo zaidi kati ya yale uliyopewa.

Gari _____ 1 _____ 2 _____ lilipofika _____ 3 _____ 4 _____ 5 _____ miongoni mwetu
tulijisaili ni _____ 6 _____ shangingi _____ 7 _____ kama _____ 8 _____ lingaliweza kufika _____ 9 _____
walalahoi. _____ 10 _____ kutaamali _____ 11 _____ ndipo _____ 12 _____ kwamba _____ 13 _____ 14 _____
kuomba _____ 15 _____ ulikuwa tayari.

1.	A. kubwa	B. likubwa	C. mkubwa	D. jikubwa
2.	A. hili	B. lile	C. hilo	D. yale
3.	A. huku	B. hapa	C. pale	D. humu
4.	A. kwangu	B. kwake	C. kwetu	D. mwetu
5.	A. wingi	B. sote	C. wengine	D. wengi
6.	A. mbona	B. aje	C. vipi	D. lini
7.	A. ghali	B. rafi	C. ghafi	D. muflisi
8.	A. lele lile	B. lili hili	C. iyo hiyo	D. ile ile
9.	A. kunakoliwa	B. kunakoketi	C. kunakoliliwa	D. kunakokaa
10.	A. kisha ya	B. licha ya	C. mbali na	D. halafu ya
11.	A. mzimu	B. msimu	C. risimu	D. isimu
12.	A. tulipotaamali	B. tuluipojua	C. tulipoaka	D. tulipomaizi
13.	A. arubaini	B. kaski	C. hafla	D. hamsini
14.	A. za	B. na	C. kwa	D. ya
15.	A. kula	B. uchaguzi	C. kura	D. ujumbe

Kutoka swali la 16 mpaka 30, chagua jibu lililo sahihi.

16. Wakati wa jua kuzama huitwaje?
A. Mawio
B. Macheo
C. Machweo
D. Kuchwa
17. Jakaiti alimlilia mtoto si sawa na kusema:
A. Alitaka mtoto
B. Alilia mtoto
C. Alilia kwa niaba ya mtoto
D. Alishtaki kwa mtoto
18. Tegua kitendawili hiki:
Canga'aa, chapendeza lakini hakifikiwi
A. jua
B. mbingu
C. ngazi
D. kivuli
19. **Andika wingi wa Wembe mpya ulikatiwa ukucha wa mtoto**
A. Mawembe mpya zilikatiwa kucha za watoto
B. Nyembe zipya zilikatiwa makucha za mtoto
C. Wembe mpya zilikatiwa makucha za watoto
D. Nyembe mpya zilikatiwa kucha za watoto
20. **Tambua aina ya neno lililopigiwa mstari: Mtoto alisimama kando ya barabara.**
A. Kihisishi
B. Kielezi
C. Kihusishi
D. Kivumishi
21. Ili kupima usawa wa ukuta, mwashi hutumia
A. parafujo
B. timazi
C. keekee
D. bisibisi
22. Vitu viwili ni jozi na miaka kumi ni
A. mwongo
B. karne
C. milenia
D. korija
23. Ni kundi lililo na sauti sighthuna pekee?
A. /d/, /v/, /z/, /b/
B. /ch/, /t/, /p/, /s/
C. /a/, /e/, /i/, /o/, /u/
D. /dh/, /y/, /sh/, /th/
24. Ikiwa jana ilikuwa Jumapili tarehe tano, kitojo itakuwa lini?
A. Ijumaa tarehe ashara
B. Jumanne tarehe saba
C. Jumamosi tarehe edashara
D. Jumapili tarehe edashara
25. Tambua umbo hili

A. Msalaba
B. Nyota
C. Kopa
D. Hilali
26. Akisami hii ²/₃ huitwaje
A. Thuluthi mbili
B. Nusu tatu
C. Tusui mbili
D. Subui mbili
27. Mfalme ni kwa kasri kama vile nyuki ni kwa
A. jana
B. shibli
C. zizi
D. kizimba
28. Sentensi ambayo imetumia **-na-** ya kumiliki ni
A. Atieno ana huzuni
B. Kiko na digali
C. Omar ana mpira
D. Watoto waipigana
29. Nomino kivinimbi iko katika ngeli gani?
A. KI - VI
B. A - WA
C. I - ZI
D. LI - YA
30. **800,396**
A. Laki nane, mia tatu elfu tisini sita
B. Laki mia nane, elfu tatu tisini na sita
C. Laki themanini, mia tatu tisini na sita
D. Laki nane, mia tatu tisini na sita

Soma kifungu hiki kisha ujibu maswali kutoka 31 - 40.

Matatu matata! kutoka mjini hadi mtaani ni mapeni matatu. Labda ndiyo asili ya neno matatu. Waswahili husema kuwa mgala muue na haki yake umpe. Ukweli wa mambo ni kuwa matatu ni kiungo muhimu cha jamii. Matatu zimesaidia sana kurahisisha usafiri Afrika mashariki na kati. Magari haya yana umaarufu kwa mambo matatu.

Kwanza, bei ya usafiri ni nafuu kwa vile wakati mwingine hupanda na nyakati zingine ikashuka. Aidha, mtu anapokuwa amepungukiwa na uzito mfukoni, huweza kuzungumza na utingo na akasafiri bila ya wahaka wala rangaito.

Pili, matatu zina umaarufu wa ukaidi ambao ni abiria wanaofaidi. Matatu huweza kusimama popote na kuchukua ama kushusha abiria, jambo ambalo humpunguzia abiria udhia wa kukimbilia kituoni pa mabasi yasiyokuwa na tabia za kusimama popote.

Tatu na hatari, ni desturi ya matatu kutojaa kwa hivyo popote inapoegeshwa, nafasi haikori kwa abiria pamoja na kwamba magari haya huweza kujipenyeza kando ya njia na kufika yaendako kwa haraka na hivyo huokoa muda wa wasafiri. Hata hivyo, matatu zina madhara kadhaa. Matatu zimelaumiwa kwa kusababisha ajali nyingi za barabarani pamoja na vifo vya watu wengi. Magari haya pia yanaudhi abiria wasiopenda muziki wa sauti ya juu sana ambao ni hatari kwa masikio.

Wanapohisi kudhulumiwa, madereva na utingo hufanya migomo ambayo huishia kuwa tesa wateja wao mbali na visa vya uhalifu wanavyoshiriki wakiwa migomoni. Ingawa ni sekta muhimu kwa jinsi inavyochangia uchumi wa taifa kwa kutoa nafasi nyingi za ajira, sera maalum zinastahili kuundwa na kutekelezwa ili kudhibiti ukaidi wake.

31. Mbona mwandishi anaanza kwa kauli kuwa matatu matata?
 A. Anachoshwa na kuwapo kwa matatu
 B. Anaonyesha kuudhika na matatu
 C. Matatu husababisha balaa nyingi
 D. Kuonyesha kuwa matatu zinazua utata
32. Mapema matatu yaliyotozwa kwa waendao mjini ilikuwa ndiyo
 A. machorombozi B. kiokozi
 C. koto D. nauli
33. Katika aya ya **kwanza**, mwandishi anasema kuwa
 A. matatu zinasaidia sana katika usatiri
 B. matatu zinaleta hasara sana katika miji
 C. nguo japo ni pambo la mwili zitumiwe kwa uangalifu ili tudumishe maadili
 D. nguo zitumiwe zilizo za bei ghali ili kuonyesha uwezo wetu
34. Mwandishi anasema kuwa bei ya kusafiria katika matatu
 A. ni ya kufyatuka kwa manufaa ya wenye magari
 B. ni tahafifu na haina wa kuidhibiti
 C. ni nafuu na wakati mwingine hupanda na kushuka
 D. Ni ghali na katu hazishuki hata mara moja
35. Vita vya panzi furaha ya kunguru. Ni kunguru yupi anayefaidi kwa mujibu wa kifungu?
 A. Abiria kutokana na makuruhu ya matatu
 B. Matatu kutokana na wepesi wa abiria
 C. Abiria kutokana na uzuri wa barabara zetu
 D. Matatu kutokana na udhibiti wa nauli.
36. Matatu hurahisisha mambo kwa abiria kwa sababu?
 A. Hutoza nauli ghali na kuvunja sheria za barabarani
 B. Huwachukua na kuwashusha abiria popote
 C. Huchukua abiria popote na kuvunja sheria za nchi
 D. Huwashusha abiria popote na kuwatoza nauli yoyote
37. Matatu huamini kuwa haiwezi kujaa wala kukosa nafasi na kwa hivyo.
 A. Huweza kutanua gari ili kuwa na nafasi kubwa zaidi
 B. Huishia kubeba abiria kupita kiasi kinachohitajika
 C. Huweza kubeba abiria walikosa nafasi katika mabasi
 D. Huweza kuwaokoa abiria waliochelewa
38. Matatu yameshutumiwa kwa madhara hasa.
 A. kuimarisha msongamano wa magari
 B. kukomesha msongomano wa magari barabarani
 C. kuepuka msongamano wa magari njiani
 D. kusababisha vifo kwa ajali za barabarani
39. Madereva na utingo wanapohisi kudhulumiwa
 A. huzuia abiria kufika kazini kwa wakati
 B. hasira zao huishia katika migomo inayowatesa abiria
 C. huwagomea abiria na kuwatesa waendapo kazini
 D. huzuia waajiri kuwafuta abiria wanaochelewa kazini
40. Kifungu kinaangazia manufaa ya matatu licha ya kuwa na upungufu wake. Ama kweli
 A. mbio za sakafuni huishia ukingoni
 B. hakuna masika yasiyo na mbu
 C. mgala muue na haki umpe
 D. hakuna marefu bila kikomo

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali ya 41 - 50.

Visa vya utovu wa usalama vimekithiri kiasi cha kuwatia raia roho mkononi. Kila wakati wa matangazo ya habari redioni, runinga na hata magazetini, hapakosi habari za wawili au watatu kushambuliwa na kuuawa kwa risasi na majambazi.

Wauaji nawa wamezidi kiburi na ujasiri kwani hata vituo vya polisi sasa havina uhakika wa usalama kwa kuwa navyo pia hushambuliwa na magaidi wa mhanga. Haijulikani hasa sababu kuu ya majambazi kuamua kuwaua maafisa fulani wa polisi na wanajeshi.

Hata katika maabadi, hali imekuwa ya wasiwasi kwa mintarafu ya milipuko na mashambulizi yaliyoshuhudiwa siku za hivi karibuni. Wanaokwenda maabadani hawajui na kujumuika katika ibada. Tumeshuhudia viongozi wa kidini wakiomba serikali kuwapa ruhusu ya kubeba silaha wakiwa kwenye ibada. Je inawezekana kuwa hata masalahina hawaamini ikiwa Mungu anaweza kuwalinda?

Cha msingi ni kwamba, serikali za magatuzi na serikali kuu lazima kukaa mezani na kubuni mikakati madhubuti ya kudhibiti usalama ili uzalishaji kuimarika. Tuelewe kuwa usipoziba ufa utajenga ukuta.

41. Neno 'vimekithiri' lilivyotumika katika habari lina maana ya
A. kuanza B. kukoma
C. kupungua D. kuzidi
42. Kwa mujibu wa sentensi ya kwanza,
A. watu wana ukweli kuhusu usalama wao
B. watu wana wasiwasi kuhusu usalama wao
C. watu wana uhakika na usalama wao
D. watu wanaishi na roho zao viganjani
43. Katika aya ya kwanza, mwandishi anasema kuwa
A. kila wasaa kuna taarifa za waliofariki mikononi mwa majambazi
B. Vyombo vya habari vinaeneza habari za wanaowaua wananchi
C. wanaouawa hawakosi kushirikiana na vyombo vya majambazi
D. Wanaowaua majambazi ni vyombo vya habari
44. Kiburi cha wauaji hawa kinadhihirika mno kwa kuwa sasa
A. licha ya kuwashambulia waja, hata vituo vya polisi hawajaviacha
B. Pamoja na vyombo vya habari, pia wanashirikiana na polisi
C. Pasipo vituo vya polisi, wameshindwa kupenya kwenye kambi
D. Kinyume na vituo vya polisi, hata vyombo vya habari vinashambuliwa
45. Kwa mujibu wa kifungu, vituo vya polisi hushambuliwa na
A. wauaji wa kujitolea
B. wakaidi wenye mhanga
C. wauaji wa kujitoea
D. wauaji walio hanga
46. Katika aya ya pili, mwandishi ana maoni kuwa
A. vyombo vya habari vina mashtaka mengi ya kujibu
B. vyombo vya habari vinawaficha majambazi fulani
C. Majambazi wamewaua polisi fulani
D. Majambazi wana njama ya kuwaua askari fulani
47. Siku za hivi karibuni kumeshuhudiwa visa vya:
A. uchochezi makanisani
B. mashambulizi maabadani
C. vyombo vya habari vinavyowatetea majambazi
D. Wananchi wakiwa na utulivu
48. Mikasa ya mashambulizi maabadani imesababisha haya ila
A. idadi ya waumini kuongezeka maradufu
B. viongozi wa kidini kutaka bunduki za kujilinda
C. Masalihina kuwa na wahaka kuhusu wenzao maabadini
D. Ugomvi baina ya wanaoamini na wasioamini
49. Mwandishi anahitimisha kwa kauli kuwa:
A. vyombo vya habari visikome kushirikiana na majambazi
B. kuwapo kwa usalama madhubuti kunaweza kuimarisha uchumi
C. Uksoefu wa usalama unaweza kuimarisha usalama
D. Msingi wa usalama ni vyombo vya habari
50. Kichwa kinachofaa habari hii ni
A. serikali kuu
B. maabadi
C. polisi na wanajeshi
D. usalama